

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ КООРДИНАЦИОНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР ЗА 2018. ГОДИНУ

1. ПРАВНИ ОСНОВ

Законом о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др закон) инспекцијски надзор утврђен је као један од послова државне управе. Чланом 12. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15, 44/18- др закон и 95/2018) прописано је да **Влада Републике Србије образује Координациону комисију** као координационо тело према закону којим се уређује државна управа и утврђени су послови Координационе комисије, чиме је институционално обезбеђено успостављање система координације инспекцијског надзора.

Одлуком о образовању Координационе комисије од 15.9.2017. године образована је Координациона комисија ("Сл. гласник РС", број 83/17 и 106/17), ради усклађивања, односно координације инспекцијског надзора у Републици Србији.

Сагласно тачки 8. Одлуке, Координациона комисија подноси Влади годишњи извештај о раду за претходну годину.

2. О КООРДИНАЦИОНОЈ КОМИСИЈИ

У складу са Законом о инспекцијском надзору и Одлуци о образовању, Координациону комисију чини председник, заменик председника и 15 чланова који имају своје заменике. Председник Комисије је министар надлежан за послове државне управе а заменик председника је државни секретар у министарству надлежном за послове државне управе. Чланове Комисије чине представници министарства и посебних организација која имају утврђене надлежности у области инспекцијског надзора и то представници Министарства државне управе и локалне самоуправе, Управног инспектората, Министарства финансија, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства заштите животне средине, Министарства здравља, Министарства омладине и спорта, Министарства унутрашњих послова, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства рударства и енергетике, Министарства привреде и Канцеларије за информационе технологије и електронску управу.

Сходно закључку са седнице Одбора Координационе комисије из 2016. године, у јуну 2017. године формирана је Јединица за подршку рада Координационе комисије, у сарадњи са Европском банком за обнову и развој (EBRD), која има задатак, између осталог, да обезбеди одрживо функционисање Координационе комисије и њених тела, као и координацију и спровођење Акционог плана за реформу инспекција. Предвиђено је да пројекат траје три године, односно док Јединица, сходно члану 12. Закона о инспекцијском надзору, не прерасте у унутрашњу јединицу Министарства државне управе и локалне самоуправе која треба да обавља стручне и административно техничке послове за Координациону комисију.

3. СЕДНИЦЕ КООРДИНАЦИОНЕ КОМИСИЈЕ У 2018. ГОДИНИ

У извештајном периоду, Координациона комисија (у даљем тексту Комисија) одржала је 16 седница и то 11 електронских и 5 редовних седница.

На седницама **Координационе комисије** између осталог разматране су следеће теме и усвојена следећа документа:

Планови активности (ходограми) радних група, Извештај о раду Координационе комисије за 2017. годину, извештаји о реализацији активности радних група за циклус од четири месеца, Извештај о раду Радне групе за сарадњу са окрузима и координацију инспекцијског надзора, формирање нове радне групе - Радне групе за вршење контроле над непрофитним организацијама, Одлука о измени и допуни о Одлуке о образовању Радне групе за сузбијање неформалног рада, именовани руководиоци и чланови Радне групе за унутрашњи надзор и Радне групе за поверене послове, Упутство за израду Плана активности (ходограм) радних група, Упутство Координационе комисије за управљање контролним листама, Упутство Координационе комисије за поступање инспекција по представкама грађана и правних лица у вези са институтом злоупотребе права, Упутство о одузимању предмета у поступку инспекцијског надзора и прекршајном поступку са моделима аката, Кодекс етике и понашања инспектора, 32 Правилника о посебним елементима, односно критеријумима за процену ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора, Правилник о утврђивању програма мониторинга безбедности хране животињског порекла и хране за животиње која се увози за 2018. годину, Смернице о правима и обавезама привредних субјеката у инспекцијском надзору, Препоруке Координационе комисије за превентивно поступање инспекција, Препоруке за даље кораке у примени споразума о признању прекршаја из области инспекцијског надзора, дата стручна мишљења-сагласности на 238 предложених контролних листа, 6 Правилника о унутрашњој контроли инспекција и за израду подзаконских аката којима се уређују посебни елементи процене ризика и учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и облику и начину вршења унутрашње контроле, усвојен је Програм стручног усавршавања инспектора за 2019 годину, који ће се спроводити у сарадњи са Националном академијом за јавну управу, мишљење на примену споразума о признању прекршаја прописаних и то Законом о заштити узбуњивача, Законом о спречавању злостављања на раду, Законом о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима, Законом о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити, Законом о запошљавању странаца, Представљена је брошура „Права и обавезе привредних субјеката у редовном инспекцијском надзору“, документ „Методолошко упутство за анализу потребног броја инспектора за обављање послова инспекцијског надзора и вршење службених саветодавних посета“ документ „Стручно-методолошка објашњења за унутрашњу контролу инспекције“, вршена извештавања о активностима пројекта Е-инспектор, обука корисника у пилот и осталим инспекцијама, спроведена заједничка службена саветодавна посета четири инспекције промотивном објекту ИКЕА Србија, потписан са споразум са УГ „Мрежа инспектора Србије“

Влада Републике Србије је 31. јануара 2018. године усвојила Закључак којим се утврђује обим усаглашавања посебних закона којима се у одређеним областима уређује инспекцијски надзор са

одредбама Закона о инспекцијском надзору за 78 посебних закона, и задужила надлежна министарства да, за посебне законе за које је утврђена потреба усаглашавања са Законом о инспекцијском надзору, спроведу поступак припреме нацрта закона и Влади Републике Србије доставе те законе, усаглашене са Законом о инспекцијском надзору, за 60 најкасније у року од шест месеци од дана доношења Закључка, тј. до 1. августа 2018. године а за преосталих 18 у року од 24 месеца. У току 2018. године, 11 закона је усаглашено са Законом о инспекцијском надзору.

4. РАД РАДНИХ ГРУПА У 2018. ГОДИНИ

Законом о инспекцијском надзору Пословником о раду Координационе комисије утврђено је образовање радних група за одређене области инспекцијског надзора. Задатак радних група је усклађивање, координација и унапређење инспекцијског надзора у Републици Србији, који је у делокругу две или више инспекција, или чија природа захтева учешће две или више инспекција, као и других органа и организација, кроз сарадњу: на утврђивању планова инспекцијског надзора; на утврђивању програма рада; у вршењу самосталног или заједничког инспекцијског надзора; у обавештавању и размени података; на уједначавању инспекцијске праксе; у утврђивању потреба за заједничким обукама инспектора; у пружању међусобне помоћи и на предузимању других одговарајућих радњи и мера ради реализације задатака. У том смислу, током 2018. године формиране су 2 нове радне групе: радна група за вршење контроле над непрофитним организацијама и радна група за поверене послове.

Табеларни приказ одржаних састанака радних група и стручних тимова 2018 год

Р.бр.	Назив радне групе	Одржани састанци
1.	Радна група за унутрашњи надзор	3
2.	Радна група за јавно здравље	4
3.	Радна група за храну	1
4.	Радна група за угоститељство	2
5.	Радна група за безбедност објеката	6
6.	Радна група за сузбијање недозвољене трговине	5
7.	Радна група за заштиту природних ресурса	5
8.	Радна група за сузбијање неформалног рада	3
9.	Радна група за превоз путника и робе	5
10.	Радна група за поверене послове	1
11.	Радна група за вршење контроле над непрофитним организацијама	12

Пресек стања рада радних група у 2018. години:

Све радне групе су усвојиле планове заједничких/координисаних инспекцијских надзора у 2018. години.

1. Радна група за унутрашњи надзор разматрала је пристигле предмете, предлагала је сарадњу са Министарством за државну управу и локалну самоуправу кроз одржавање семинара који ће се организовати за инспекторе, другачија законска решења, усвојена су три ходограма: План активности

инспекцијског надзора у области радних односа у установама образовања и васпитања, у области издавања простора у закуп и на коришћење у установама образовања и васпитања и у области планирања, организовања и реализације школских екскурзија и наставе у природи.

2. Радна група за јавно здравље, реализована је заједничка акција о обустављању и одбацивању захтева за коришћење извора јонизујућих зрачења за обављање радијационе делатности у медицини – нерегистровани субјекти. Остварена је сарадња у откривању фалсификованих лекова/медицинских средстава у Републици Србији, као и сарадња и координација са Лекарском комором Србије у надзору над валидности лиценци лекара. Формирана је Радна група за сачињавање подзаконског акта који би ближе уредио коришћење соларијума у козметичким салонима као и коришћење одређених козметичких третмана за негу лица и тела. Спровођена је контрола рекламирања дијететских производа, флаширане воде за пиће и козметичких производа.

3. Радна група за храну је, између осталог, разматрала и констатовала потешкоће у сарадњи са тржишном инспекцијом у области безбедности хране због актуелног Закона о трговини и Закона о безбедности хране, јер у конкретним случајевима када се открије превара у храни, кажњавају се дистрибутери а не произвођачи спорне хране. Дат је предлог измена Закона о безбедности хране – у правцу да се уреди област у превари у храни, дефинисање кривичног дела у превари у храни (тржишна превара и превара у безбедности хране).

4. Радна група за угоститељство је радила на активностима заједничких и/или координисаних инспекцијских надзора са циљем сузбијања сиве економије у области угоститељства, као и активностима у циљу смањењу ризика по здравље, безбедност и имовину грађана и државе кроз израду четири плана активности инспекцијског надзора (ходограма): ходограм сузбијања незаконите трговине и услуживања арома за наргиле, ходограм испитивања рада туристичких агенција, ходограм за реализацију школских екскурзија и наставе у природи, и ходограм угоститељских објеката.

5. Радна група за безбедност објеката је, између осталог израдила план активности (ходограм) инспекцијског надзора у области смештаја корисника из система социјалне заштите – домови за смештај старих лица и лица са интелектуалним тешкоћама у 2018. години и заједнички акциони план активности инспекцијског надзора угоститељских објеката и објеката за забаву у 2018. години (у сарадњи са радним групама за безбедност објеката, сузбијање неформалног рада и угоститељство и туризам).

6. Радна група за сузбијање недозвољене трговине је у сарадњи са удружењима привреде израдила планове активности инспекцијског надзора (ходограме) за сузбијање нелегалне трговине: брашном, базним уљима, дуваном, кафом, половним возилима и резервним деловима, текстилом као и незаконите трговине путем интернета али и незаконитог поступања у реизвозу дрвата нафте. Радна група редовно извештава о резултатима спровођења наведених ходограма.

7. Радна група за заштиту природних ресурса - спроведена је акција контроле недозвољеног и илегалног промета радиоактивних и нуклеарних материјала преко границе Републике Србије, као и акција контроле увозника којим је одобрен промет и коришћење гранита као грађевинског материјала у нискоградњи као подлога за путеве игралишта и осталу нискоградњу, акција заједничких инспекцијских надзора по актима Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије - нерегистровани субјекти који са изворима јонизујућих зрачења обављају радијациону делатност.

8. Радна група за сузбијање неформалног рада је, у сарадњи са другим инспекцијама, спроводила заједнички/координисани инспекцијски надзор у периоду јануар – децембар 2018. године.

Током 2018. године, инспекција рада је приликом надзора затекла укупно 17 026 лица на раду „на црно“ код регистрованих и нерегистрованих привредних субјеката.

9. Радна група за превоз путника и робе је израдила план активности (ходограм) инспекцијског надзора у области домаћег и међународног друмског превоза терета у 2018. години. Представљени су и дискутовани предлози Пословног удружења друмског саобраћаја „Србијатранспорт ад“.

10. Радна група за поверене послове је усвојила Платформу о раду радне групе, где се као најистакнутије чињенице издвајају: недовољни и неадекватни стручни капацитети општина и градова за вршење инспекцијских надзора над повереним пословима; необучени инспектори, који често покривају 2-3 реферата, недовољан број службених возила за вршење инспекцијских надзора и лоша опремљеност инспектора рачунарима на нивоу локала; слаби и недоречени механизми дати кроз одредбе Закона о инспекцијском надзору за координацију поверених послова од стране републичких инспекција.

11. Радна група за вршење контроле над непрофитним организацијама је формирана како би се омогућило спровођење активности у складу са роковима из Акционог плана за спровођење препорука из процене ризика за финансирање тероризма (Службени гласник РС бр. 55/18). Израђен је документ „Процедуре и критеријуми за вршење контроле над непрофитним организацијама“, на основу којих се врши селекција удружења које ће се надзирати. Током новембра 2018. године извршен је надзор над 11 удружења, који су заједнички спровели инспектори пореске контроле и порески инспектори.

5. ИСПИТ ЗА ИНСПЕКТОРЕ У 2018. ГОДИНИ

Према подацима Управног инспектората, у 2017. години пријавило се 1084 инспектора од којих је 932 позвано да полаже испит за инспектора а положило их је 686. У 2018. години, пријавило се 640 инспектора, а позвано је 1125 (део позваних инспектора из 2017. године), док их је положило 872. У току 2017. и 2018. године укупно се пријавило 1724 инспектора, позвано да полаже испит 2057, а положило их је 1558.

За будући период планиране су измене Правилника о програму и начину спровођења испита за инспектора, како би се омогућило ефикасније пријављивање и полагање испита.

6. САЈТ КООРДИНАЦИОНЕ КОМИСИЈЕ И Е-ИНСПЕКТОР

Јединица за подршку рада Координационе комисије редовно ажурира сајт Комисије. Проширене су секције у оквиру дела са документима, а додат је нов део на сајту са *моделима аката*, који су прилагођени најновијим изменама и допунама Закона о инспекцијском надзору. Редовно се уносе новости о раду инспекција а периодично се шаље е-билтен са важнијим вестима на мејл адресе инспектора. Урађена је јавна набавка за израду новог сајта Координационе комисије, који би требало да обухвати засебне странице за сваку од инспекција.

Е-инспектор

Након потписивања уговора о изради платформе е-Инспектор у новембру 2017. године, радне групе су од почетка 2018. године одржавале редовне састанке са извођачима пројекта и инспекторима.

Почетком марта месеца усвојена је функционална спецификација за е-Инспектор, а у јуну је представљена је пробна верзија софтвера, коју су интерно тестирали инспектори из пилот инспекција.

У октобру месецу је одржана обука инспектора/инструктора, који су затим обучили своје колеге, њих

укупно 836. До краја децембра све инспекције су имплементирале продукциону верзију софтвера у оквиру својих инспекција, са планом да почетком 2019. године пребаце све своје активности на дигиталну платформу.

7. КАПАЦИТЕТИ ИНСПЕКЦИЈА

Спроведене су две Анализе:

1. **Анализа капацитета јединица локалне самоуправе за обављање изворних и поверених инспекцијских послова**, како би се анализирали организациони, кадровски и материјални капацитети инспекција на нивоу јединица локалних самоуправа, на основу које је утврђено да попуњених радних места инспектора у односу на број систематизован правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у 169 општине износи 1968 инспектора.

2. **Функционална Анализа републичких инспекција са анализом капацитета**, на основу које је утврђено да попуњена радних места инспектора у односу на број систематизован правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у 42 инспекције износи мање од 60%, а запослено је 2545 републичких инспектора.

ЗАКЉУЧАК:

Даљи задатак Координационе комисије је наставак рада на унапређењу система координације инспекцијског надзора, пре свега кроз механизам рада Координационе комисије, заједничког и координисаног рада свих инспекција; рада радних група; континуираног унапређења инспекцијског поступка; планирању израде комплетне анализе, пре свега људских капацитета свих инспекција, планирању модела опремања инспекција, изради базе е-Инспектор; креирању и установљавању јединствене праксе поступања у одређеним ситуацијама кроз објављивање обавезујућих мишљења Координационе комисије; инсистирање на превентивном деловању свих инспекција кроз упозоравање, указивање, налагање отклањања узрока вероватне штете и предузимање мера предострожности, са циљем да се тежиште надзора помера ка превентиви (деловање унапред); припреми и изради анализе у вези са формулисањем механизма спречавање корупције у органима, као и у вези са прекршајним поступцима које покрећу инспекције; даљој анализи прикупљених података са терена у циљу смањења административних трошкова, повећања делотворности и ефикасности, а све у циљу даљег унапређења рада инспекција и спречавања и сузбијања „сиве економије“.